

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปทุมธานี*

THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATION IN PROMOTING STUDENT-
CENTERED INSTRUCTIONAL MANAGEMENT BASED OF THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE- AREA OFFICE PATHUM THANI

ยุพา ผึ้งถนอม¹ และ อุษาพร กลิ่นเกษร²

Yupa Puengtanorm¹ and Usaporn Klinkasorn²

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ¹⁻²

Northbangkok University, Thailand¹⁻²

¹Corresponding Author's Email: yupa.puen@northbkk.ac.th¹

²Corresponding Author's Email: usaporn.kl@northbkk.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน 3) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 323 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

* Received 26 February 2025; Revised 6 March 2025; Accepted 12 March 2025

คำสำคัญ : บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา, การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน, ผู้เรียนเป็นสำคัญ

Abstract

This research aimed to 1) study the role of school administrators in promoting student-centered learning; 2) compare the roles of school administrators in promoting student-centered learning, classified by gender, education level, work experience, and school size; and 3) propose guidelines for developing the role of school administrators in promoting student-centered learning. The sample group used in the research was 323 teachers under the Office of the Secondary Education Service Area, Pathum Thani, using stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed by means of mean, standard deviation, t-test, and one-way ANOVA.

The research results found that 1) the role of school administrators in promoting student-centered learning was found to be at a high level overall. 2) The results of the comparison of the roles of school administrators in promoting student-centered learning were not statistically significant at the .05 level overall and in each aspect. 3) The guidelines for developing the role of school administrators in promoting student-centered learning can be divided into 4 aspects as follows: 1) Development of learning resources, 2) Measurement and evaluation, 3) Development of learning processes, and 4) Development of educational media, innovations, and technology.

Keywords: Role of school administrators, Promotion of teaching and learning management, Student-centered

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาที่จะต้องพัฒนากำลังคนให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก มีแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขันเตรียมความพร้อมประชากรวัยเรียนให้มีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ใน 3 ด้าน 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ เพื่อความสำเร็จด้านการทำงาน การดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2558) ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับ

แนวทางของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ตาม ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง บางครั้งการจัดองค์การแม้จะไม่เรียบร้อยถูกต้องก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์การถูกต้องหรือดีเพียงใดผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้น ๆ ก็สมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสม มีพฤติกรรมในการนำที่ถูกต้องเหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์การขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารนั้นควรประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการ และคุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนก็คือ ครูผู้สอน เพราะครูมีหน้าที่วางแผนและดำเนินการในเรื่องการนำหลักสูตรแผนการสอน เครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่นำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยความสามารถด้านการสื่อสาร ความสามารถทางความคิด ความสามารถด้านการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต รวมถึงความสามารถทางการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ต้องมีความเข้าใจในกระบวนทัศน์ใหม่ในการศึกษาต้องรู้จักสร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดกับครูผู้สอน รู้จักกระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนให้เกิดความพร้อมในการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (สุภาพร ศรีสุระ, 2557)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมาก เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนทุกระดับ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ช่วยเสริมสร้างกระบวนการคิดในรูปแบบของการแสดงออก คือมีความประพฤติดี มีความรู้ดี บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมประกอบอาชีพสุจริต เป็นพลเมืองดีของชาติ ผู้บริหารจึงควรใช้ทั้งวิชาความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ และยังต้องส่งเสริมในด้านต่าง ๆ มากมาย เป็นกลยุทธ์ในการบริหารงานให้บรรลุความสำเร็จสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เป็นหน่วยงานการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 และเพิ่มเติมประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2564 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการนำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม 2564 เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38 ง หน้า 4-9 และดำเนินการเผยแพร่ราชกิจจานุเบกษาบนเว็บไซต์กลุ่มงานราชกิจจานุเบกษา เปลี่ยนชื่อสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี (สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี, 2567) ซึ่งสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาของ สพม.ปทุมธานี ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และตรงกับอำนาจหน้าที่กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงสอดคล้องกับพันธกิจ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสู่ความเป็นเลิศ และกลยุทธ์ข้อที่ 1 การส่งเสริมศักยภาพเพิ่มขีดความสามารถของผู้เรียน ให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ความเป็นเลิศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม โดยบูรณาการแบบมีส่วนร่วม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีสนใจที่จะศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีที่กำลังดำเนินการอยู่ว่ามีลักษณะการบริหารจัดการอย่างไร เป็นไปตามแนวคิด และทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลทางการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีมีแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้กับโรงเรียนในสังกัด เป็นประโยชน์กับสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

สมมุติฐานการวิจัย

ครูผู้สอน ที่มีเพศ, ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ทำงาน, ขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี แตกต่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 2,033 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 323 คน โดยการเลือกใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากการเทียบสัดส่วนตามตารางสำเร็จรูปของเครซซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

2. เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือ ตามค่านิยมบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน และวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

2.3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) เพื่อความสอดคล้องโครงสร้าง ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of item objectives congruence: IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง คือ เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.60 ขึ้นไปจึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) พบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .08 – 1.00 แสดงว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าดัชนีสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์อยู่ในระดับดี

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณวุฒิเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990)

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำมาผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล จากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล จากครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยด้วยตนเอง

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และใช้ Google Form ผ่านลิงก์ (Link) แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นถึงกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 323 คน ผ่านการประสานทางสถานศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จำแนกเป็นรายข้อรายด้าน และรวมทุกข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.3 เปรียบเทียบบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

4.4 การทดสอบค่าเอฟ (F – test) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 323)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.23	0.572	มาก	4
2. ด้านการวัดและประเมินผล	4.32	0.571	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.29	0.570	มาก	2
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.29	0.616	มาก	3
โดยภาพรวม	4.25	0.519	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.519) เมื่อทำการพิจารณารายด้านอยู่ระดับมากกว่าทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.571) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.570) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.616) และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.572)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ด้านเพศกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	เพศ	$\bar{x}$	S.D.	t	p-value
1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	หญิง	4.25	0.59	0.765	0.445
	ชาย	4.20	0.55	0.778	0.437
2. ด้านการวัดและประเมินผล	หญิง	4.29	0.50	-0.345	0.730
	ชาย	4.31	0.66	-0.322	0.748
3. ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	หญิง	4.20	0.51	-1.254	0.211
	ชาย	4.29	0.66	-1.181	0.239
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	หญิง	4.23	0.58	-1.002	0.317
	ชาย	4.30	0.67	-0.971	0.332
โดยภาพรวม	หญิง	4.24	0.48	-0.526	0.599
	ชาย	4.28	0.58	-0.505	0.614

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ภาพรวมได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่ง
เรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

(n : 323)

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับ การศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ปริญญาตรี	4.26	0.55	1.445	0.237
	ปริญญาโท	4.22	0.60		
	ปริญญาเอก	3.82	0.36		
2. ด้านการวัดและประเมินผล	ปริญญาตรี	4.35	0.50	1.393	0.250
	ปริญญาโท	4.26	0.65		
	ปริญญาเอก	4.10	0.35		

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ปริญญาดรี	4.27	0.52	1.137	0.322
	ปริญญโท	4.20	0.62		
	ปริญญเอก	3.40	0.40		
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ปริญญาดรี	4.30	0.56	1.163	0.314
	ปริญญโท	4.22	0.68		
	ปริญญเอก	3.98	0.21		
โดยภาพรวม	ปริญญาดรี	4.29	0.46	1.501	0.224
	ปริญญโท	4.22	0.59		
	ปริญญเอก	3.96	0.27		

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการสื่อสาร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ประสบการณ์ทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี	4.18	0.53	2.161*	0.117
	ระหว่าง 5 –10 ปี	4.33	0.56		
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.20	0.59		
2. ด้านการวัดและประเมินผล	ต่ำกว่า 5 ปี	4.37	0.40	0.708	0.493
	ระหว่าง 5 –10 ปี	4.31	0.49		
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.27	0.67		

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ต่ำกว่า 5 ปี	4.30	0.45	0.546	0.580
	ระหว่าง 5 –10 ปี	4.20	0.49		
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.23	0.66		
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	4.32	0.47	0.760	0.468
	ระหว่าง 5 –10 ปี	4.28	0.58		
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.22	0.69		
โดยภาพรวม	ต่ำกว่า 5 ปี	4.29	0.39	0.483	0.617
	ระหว่าง 5 –10 ปี	4.28	0.45		
	มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.23	0.60		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ครูผู้สอนมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ขนาดของโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ขนาดเล็ก	4.60	0.78	3.821*	0.010
	ขนาดกลาง	4.45	0.50		
	ขนาดใหญ่	4.17	0.51		
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.20	0.60		
2. ด้านการวัดและประเมินผล	ขนาดเล็ก	4.40	0.46	1.071*	0.361
	ขนาดกลาง	4.43	0.33		
	ขนาดใหญ่	4.28	0.58		
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.27	0.62		
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ขนาดเล็ก	4.48	0.53	0.702	0.552
	ขนาดกลาง	4.31	0.39		
	ขนาดใหญ่	4.21	0.56		

	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.22	0.62		
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ขนาดเล็ก	4.37	0.35	1.893*	0.131
	ขนาดกลาง	4.44	0.29		
	ขนาดใหญ่	4.24	0.58		
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.24	0.58		
โดยภาพรวม	ขนาดเล็ก	4.46	0.32	2.012	0.112
	ขนาดกลาง	4.41	0.25		
	ขนาดใหญ่	4.23	0.51		
	ขนาดใหญ่พิเศษ	4.22	0.58		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ครูผู้สอนที่มีขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันมีความคิดเห็นด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา ในด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างดี ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะวรรณ สายเพชร (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรนิชา สุดตาชาติ (2560) ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกเป็นรายด้านปรากฏ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอำคัน สาอุ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และมาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับอำคัน สาอุ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริบนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 และสอดคล้องกับสุริพร แก้วโพธิ์ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยการพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ

ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

1.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

1.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับปิยาภรณ์ พูลชัย (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพราะถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่ใช้ในการจัดการศึกษาหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของการศึกษาทุกระดับ เพื่อช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมพัฒนาการในทุก ๆ ด้านของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นครูจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อใช้สำหรับการจัดการศึกษาหรือกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับ กัญญารัตน์ สมณะ (2567) ผลการศึกษาพบว่า การบริหาร และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาต้นแบบ มีการปฏิบัติทั้งในด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการส่งเสริมวิชาการและด้านการประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียนสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1) ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสุภาพร ศรีสุระ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับอำคัน สาอุ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริณสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

2.3 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานพบว่า โดยภาพรวมระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับอำคัน สาอุ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสุคริณสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2

2.4 ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสุภาพร ศรีสุระ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร

3. แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี สามารถจำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ ควรสนับสนุนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ โดยการเชิญวิทยากรมาอบรมความรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย หรือการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน เพื่อให้

ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ด้านการวัดและประเมินผล คือ ส่งเสริมการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาที่เน้นผู้เรียน ให้ความสำคัญหลากหลายสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ รวมถึงรูปแบบการ รายงานผลแก่นักเรียน และผู้ปกครองรับทราบ 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ คุร มุ่งสนับสนุน และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยการประชาสัมพันธ์และการจัด อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการให้แก่ครูผู้สอนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงทักษะในการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา คือ คุรมีการสนับสนุนแนวทางการพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ รวมถึงจัดหาสื่อ อุปกรณ์ที่ อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ผู้บริหาร ควรจัดให้มีการสำรวจอุปสรรคปัญหาของการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ทราบถึงปัญหาและทำการปรับปรุงแก้ไข เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) ผู้บริหารควรจัดให้มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอน ให้เป็นครูยุคใหม่ ก้าวทันเทคโนโลยี
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดทำสื่อการสอนรูปแบบเทคโนโลยีดิจิทัล และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษารูปแบบใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2) ควรทำการศึกษาปัจจัยในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้ทราบแนวทางในการแก้ไขปัญหาและ พัฒนาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.

กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.

กัญญณัฐรัตน์ สมณะ. (2567). การบริหารจัดการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา :

- กรณีศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร:
สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะวรรณ สายเพชร. (2557). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการ
สอนของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ปิยาภรณ์ พูลชัย. (2565). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภัทรนิชา สุตตาชาติ. (2560). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการ
สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา
กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เมตตา ชาญฉลาด. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จันทบุรี เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (บริหารการศึกษา). ชลบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. (2567). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. เรียกใช้เมื่อ 10 มิถุนายน 2567
จาก <https://spmpt.go.th/history/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียม
ความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 15 มีนาคม 2567 จาก
<https://www.onec.go.th/index.php>.
- สุริพร แก้วโพธิ์. (2561). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุภาพร ศรีสุระ. (2557). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อำตัน สาอู. (2565). การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหาร

สถานศึกษาในอำเภอสุคิริน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

Best, John W. 1981. Research in Education. 3 rd ed. Englewood cliffs, New Jersey: Prentice. Hall Inc.

Cronbach, L.J. (1990). Essential of psychological testing. 5th ed. New York: Harper Collins.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determination sample size for research activities.

Education and Psychology Measurement, 30(3). pp. 607-610. Chile-centered Classroom. Thesis (Ph.D). Bloomington: Indiana University.